
I. BARNE ARAUDIAREN EDO ANTOLAKUNTZA ETA JARDUERA ARAUDIAREN EREDUA

IKASLEEN ESKUBIDEAK ETA BETEBEHARRAK

1. Artikulua (EBDaren 1. eta 3. artikuluen artekoari dagokio).

1. Ikasle guztiek eskubide eta betebeharrak berberak dituzte. Eta beren adinaren eta egiten dituzten ikasketen mailaren arabera baliatuko dituzte eskubide eta betebeharrak horiek.
2. Ikasleek beren eskubideak baliatuko dituzte, beren betebeharrak betetzea eta ikastolako gainerako kideen eskubideak aintzat hartu eta errespetatzea bazter utzi gabe.
3. Ikastolako kide guztiek ikasleentzako eskubideak errespetatu behar dituzte. Beste guztien eskubideen errespetua izango da ikasleentzako muga beren eskubideez baliatzerakoan.
4. Ikastolako gobernu-organo eta irakasleek ikasleentzako eskubideak egoki baliatzen direla eta betebeharrak zorrotz betetzen direla bermatuko dute.

2. Artikulua (EBDaren 6. eta 20. artikuluen artekoari dagokio).

Ikastolako ikasleek honako eskubide hauek dituzte:

- a) Beren nortasuna guztiz garatzeko aukera emango dien hezkuntza integrala jasotzeko eskubidea.
- b) Ikasleak ikastolaren nahiz irakasleentzako arreta berehala jasotzeko eskubidea.

- c) Ikastolak haien ohorea, intimitatea eta irudi propioa babesteko eskubidea.
- d) Errendimendu akademikoaren balorazio objektiboa izateko eskubidea.
- e) Eskola- eta lanbide-orientaziorako eskubidea.
- f) Osotasun, nortasun eta duintasun pertsonalerako eskubidea
- g) Kontzientzia-askatasunerako eskubidea.
- h) Ikastolan biltzeko eskubidea.
- i) Elkartzeko eskubidea.
- j) Ikastolako jardueran eta bizimoduan parte hartzeko eskubidea.
- k) Informazio egokia bilatzeko, jasotzeko eta erabiltzeko eskubidea.
- l) Aukera-berdintasunerako eskubidea.
- m) Gizarte-babeserako eskubidea.

3. Artikulua *(EBDaren 21. eta 27. artikuluen artekoari dagokiona)*

Ikastolako ikasleek honako betebeharrak dituzte:

- a) Bakoitzak berari dagokion neurrian ikasten ahalegintzeko betebeharra.
- b) Prestakuntza-jardueretan parte hartzeko betebeharra.
- c) Bertaratzeko betebeharra.
- d) Bizikidetzazko errazteko betebeharra.
- e) Ikastolako kide guztien kontzientzia-askatasuna, erlijioaren eta moralaren arloko sinesmenak, eta duintasuna, osotasuna eta intimitatea errespetatzeko betebeharra.
- f) Ikastolako arauak errespetatzeko betebeharra
- g) Instalazioak errespetatzeko betebeharra.

IKASLEEN BETEBEHARRAK HAUSTEA

(EBDaren 28. eta 33. artikuluen artekoari dagokio)

4. Artikulua

1. Ikasleen betebeharrak ez betetzea beti hartuko da, gutxienez, jokabide desegokitzat. Ez-betetze horrek ikastolako gainerako kideei beren eskubideak baliatzea eta betebeharrak betetzea eragozten dien neurrian, ikastolako bizikidetzaren aurkako jokabidetzat edo bizikidetzat horri kalte larria eragiten dion jokabidetzat hartuko da.
2. Ikasleen betebeharrak ez betetzeko jokabide guztiak lehenbailehen zuzendu beharko dira, zuzendu beharreko jokabidearekin lotutako neurrien bitartez.
3. Neurri zuzentzaileek helburu hezigarria izango dute, batez ere, hala zuzendu behar den jokabidea egin duen ikaslearentzat, nola gainerako ikasleentzat. Neurri zuzentzaileak hezkuntza-jardunaren baitan beteko dira, hainbat arlotako oinarrizko gaitasunak lortzen laguntzeko, hala nola gizarte- eta herritartasun-arlokoak nahiz autonomia eta ekimen pertsonalaren arlokoak.

5. Artikulua: *Jokabide desegokiak*

1. Hona hemen jokabide desegokiak zerrenda:
  - a) Justifikatu gabeko puntualtasun-hutsegiteak.
  - b) Justifikatu gabeko bertaratze-hutsegiteak.
  - c) Ikastolako instalazioei, ikastolako materialari edo hezkuntza-komunitateko gainerako kideen gauzei kalteak eragitea, zabarkeriagatik gertatzen denean.
  - d) Irakasleek edo agintari akademikoek agindutakoa ez betetzea, betiere ikasleak haien mespretxatzen eta iraintzen ez baditu edo diziplina nahita hausten ez badu; baita ikastolako gainerako langileek beren jardunean emandako aginduei jaramonik ez egitea ere.
  - e) Ikastolako kideen aurkako adeitasunik ezako jarrera, keinu edo hitzak.

- f) Ikastolako gobernu-organoak bere eskumenen eremuan debekatutako ekipoak, materialak, jantziak edo aparatuak ikastolara eramatea.
- g) Ikastolako ekipamendua (elektronikoa, mekanikoa, telefonikoa, informatikoa edo zeinahi motatakoa) baimenik gabe edo baimendutakoak ez diren helburuetarako erabiltzea.
- h) Ikastolako langileei gezurra esatea edo informazio faltsua ematea, betiere horrek hezkuntza-komunitateko inori kalterik eragiten ez badio.
- i) Kalifikaziorako baliatuko diren azterketa, proba edo ariketetan kopiatzea edo besteei norberarena kopiatzen erraztea, edo azterketa, proba edo ariketa horietan baimenduta ez dauden material edo aparatuak erabiltzea.
- j) Hartarako baimenik ez dutenei ikastolan sartzeko aukera erraztea edo haiekin sartzea, ikastolako bizikidetzara-arauden edo gobernu-organoen jarraibideen aurka.
- k) Ikaskideen gauzak nahita erabiltzea, haien borondatearen aurka.
- l) Norberaren betebeharren ez betetzea, betiere hezkuntza-komunitateko gainerako kideen eskubideak baliatzea galarazten, oztopatzen edo eragozten ez badute. Jokabide hori ikastolako bizikidetzaren aurkakoa edo bizikidetzara horri kalte larriaren eragile gisa sailkatuta ez badago.

6. Artikulua: Ikastolako bizikidetzaren aurkako jokabideak

1. Hona hemen ikastolako bizikidetzaren aurkako jokabideen zerrenda:
  - a) Ikastolako aginte-organoek edo langileek beren eginkizunen jardunean emandako aginduak ez betetzea, betiere horrekin batera diziplinarik eza agertzen bada edota irainak, mespretxuak, desafioak edo mehatxuak egiten badira.
  - b) Ikastolako edozein kideren aurkako mehatxuak edo irainak, betiere jokabide horiek ikastolako bizikidetzari kalte larria eragiten dioten jokabide gisa sailkatuta ez badaude, baita honako hauek ere: hezkuntza-komunitateko gainerako kideen aurkako keinuak edo

- jarrerak, ezbairik gabe erasotzeko saiakeratzat edo mehatxutzat har daitezkeenak.
- c) Azterketa-ereduak lapurtzea edo erantzunak kopiatzea, eta horiek guztiak hedatzea, saltzea edo erostea.
  - d) Noten buletinetan edo gurasoentzako nahiz legezko ordezkarietzako beste edozein dokumentutan edo jakinarazpenetan aldaketak egitea, eta dagokien hartzaileei ez ematea edo erantzunak aldatzea.
  - e) Kalteak eragitea bidegabeko erabileragatik ikastolako lokalei, altzariei, materialari edo dokumentuei, edo hezkuntza-komunitateko gainerako kideen gauzei, jokabide hori ikastolako bizikidetzari kalte larria eragiten dion jokabidea ez bada.
  - f) Ikastolako Ordezkaritza Organo Gorenak (edo **Eskola Kontseiluak**) hartutako baliozko erabakiak nahita ez betetzea.
  - g) Besteek ohorerako, intimitaterako eta irudi propiorako duten eskubidea ez errespetatzea, haiek, edo, hala badagokio, haien gurasoek edo legezko ordezkariak, baimena eman gabe grabazio-baliabideak erabiliz.
  - h) Beste edonori bere eskubidea baliatzeko aukera galaraztea, indarkeria fisikoa nahiz psikikoa erabili gabe, eta beste edonori bere borondatearen aurka zerbait egitera behartzea, betiere indarkeria fisiko nahiz psikikorik erabili gabe.
  - i) Ordena nahasten duten portaerak autobusean edo eskolako jangelan, bai bakarka bai taldean, eta betiere bizikidetzan kalte larria eragiten ez badute.
  - j) Ikastolako edozein kiderengan lesio fisikoak eragin ditzaketen objektuak zuhurtziaz gabe erabiltzea.
  - k) Ikastolako langileei gezurra esatea, informazio faltsua ematea edo norberaren nortasuna ezkatzea, horren ondorioz hezkuntza-komunitateko beste kide batzuei kalte egiten bazaie.
  - l) Diskriminazioa dakarren edozein ekintza edo jokabide, diskriminazio horren arrazoia edozein izanik ere: jaiotza, adina, arraza, sexua, egoera zibila, orientazio sexuala, gaitasun fisikoa edo psikikoa, osasun-egoera, kultura, erlijioa, sinesmena, ideologia, edo beste edozein egoera edo zirkunstantzia pertsonal, ekonomiko edo sozial, betiere bizikidetzan kalte larria eragiten duen jokabidetzat hartzen ez bada.

- m) Aurreko artikuluan adierazitako jokabide desegokiren bat gehienez ere **hiru aldiz egitea hiruhileko akademiko berean**, betiere aurreko biak zuzendu badira (**izan ere, zuzendu ez badira, barkatu egin direla ulertu behar da eta, beraz, ezin dira gerora aintzat hartu**) eta, ikasle adingabeei dagokienez, gurasoei edo legezko ordezkariari jakinarazi bazaizkie.
- n) Ikasleen betebeharrak ez betetzea dakarren beste edozein jokabide, betiere hezkuntza-komunitateko gainerako kideei beren eskubideak baliatzea edo beren betebeharrak betetzea eragozten badie eta jokabide hori hurrengo artikuluan bilduta ez badago, ikastolako bizikidetzari kalte larria eragiten dioten jokabideen artean, hain zuzen ere.

7. Artikulua: *Ikastolako bizikidetzari kalte larria eragiten dioten jokabideak.*

1. Hona hemen bizikidetzari kalte larria eragiten dioten jokabideen zerrenda:
  - a) Ikastolako gobernu-organoekiko edo beren eskumenak betetzen diharduten irakasleekiko diziiplina eza, ekintza edo obedientzia-ukatze esplizitu guztiak, ezarritako neurri zuzentzaileak betetzeari uko egitea barne, baita hezkuntza-komunitateko kideen aurkako adierazpen biziki iraingarriak ere, irain horiek edozein modutan adierazita egon arren: ahoz, idazki bidez, edo baliabide informatikoak edo ikus-entzunezkoak erabiliz.
  - b) Diskriminazioa dakarten edo adierazten duten irainak erabiltzea, diskriminazio horren arrazoia edozein izanik ere: jaiotza, adina, arraza, sexua, egoera zibila, orientazio sexuala, gaitasun fisikoa edo psikikoa, osasun-egoera, hizkuntza, kultura, erlijioa, sinesmena, ideologia, edo beste edozein egoera edo zirkunstantzia pertsonal, ekonomiko edo sozial.
  - c) Pertsona batenganako jazarpen sexista, bere sexua dela-eta eta **bere borondatearen kontra**, hitzez, hitzik gabe edo fisikoki zuzendutako edozein jokabide halakotzat hartuta, jokabide horren helburua edo ondorioa pertsona horren duintasuna erasotzea edo kikilduta, etsai,

makurrarazita, irainduta edo laidoztatua sentiarazteko giroa sortzea bada.

- d) Hezkuntza-komunitateko edozein kideren aurkako eraso fisiko edo psikologikoa.
- e) Ikastolako hezkuntza-komunitateko kideak beren osasunerako eta osotasun pertsonalerako oso kaltegarriak diren jokaerak egitera bultzatzea, hala nola tabakoa, alkohola eta drogak kontsumitzera bultzatzea. **11. 5 artikulua argi eta garbi esaten du “eskola-eremuan ez da inola ere tabakoa, alkohola edo bestelako drogarik edukitzen eta kontsumitzen utziko ”. Hala, baliteke halako substantziak edukitze hutsa, kontsumitu ez arren, ikastolako bizikidetzari kalte larria eragiten dioten jokabidea izatea, “ikastolako hezkuntza-komunitateko kideak beren osasunerako eta osotasun pertsonalerako oso kaltegarriak diren jokaerak egitera bultzatzea ” den neurrian ”).**
- f) Bizikidetzaren aurkako jokabide guztiak, taldean egiten direnean edo haien berri nahita zabaltzen denean, ahoz, idazki bidez, ikus-entzunezko baliabideen edo baliabide informatikoen bidez; baita berdinen arteko tratu txarreko egoeretan parte hartzen dutenean ere.
- g) Liskar edo jokabide erasokorrak eragitea edo jokabide horietan parte hartzea, betiere kalte fisiko nahiz psikikoa eragiteko arrisku larria sortzen bada.
- h) Nahita kalteak eragitea Ikastolaren instalazioetan edo ondasunetan, bertako langileei, beste ikasle batzuei edo beste pertsona batzuei, bai bakarka bai taldean.
- i) Ordena nahasten duten jokabideak autobusean edo Ikastolako jangelan, betiere hezkuntza-komunitateko edozein kiderentzako egoera arriskutsuak sortzen badituzte.
- j) Grabazio-baliabideak erabiliz, besteek ohorerako, intimitaterako eta irudi propiorako duten eskubidea ez errespetatzea, aldez aurretik haiek, edo, hala badagokio, haien gurasoek edo legezko ordezkariak, horrelakorik nahi ez dutela aurrez adierazi badute.
- k) Ikastolako jarduneko ekintzetan beste edonoren izena erabilita aritzea.

- l) Euskarri idatzian edo informatikoan dagoen eskolako dokumenturen bat edo erregistroren bat kaltetzea, trukatzea edo aldatzea, baita dokumentu akademikoak ezkutatzea edo baimenik gabe ateratzea ere.
- m) Delitua edo zigor-arloko hutsegitea den edozein egintza, nahita egin bada.
- n) **Ikasturte berean gehienez ere hiru aldiz egitea** aurreko artikuluan adierazitako bizikidetzaren aurkako edozein jokabide, artikuluko horren 1.m) idatz-zatian bildutakoa izan ezik, betiere aurreko biak zuzendu badira (**izan ere, zuzendu ez badira (jokabide desegokiak beharrezko prozeduraz jaso ez badira), barkatu egin direla ulertu behar da eta, beraz, ezin dira gerora aintzat hartu**) eta, hala badagokio, gurasoei edo legezko ordezkariari jakinarazi bazaizkie.
- ñ) Edozein pertsonak duen osasunerako, osotasun fisikorako, adierazpen-askatasunerako, parte hartzeko, biltzeko, diskriminaziorik ez jasateko, ohorerako, intimitaterako eta norberaren irudirako eskubidea ez errespetatzea.

8. Artikulua

Aurreko artikuluetan bildutako jokabideak Ikastolako eremutik edo ordutegitik kanpo egiten direnean ere zuzenduko dira, betiere programatutako jarduera osagarrien edo eskolaz kanpoko jardunean egiten badira, jangela- edo garraio-zerbitzuak erabiltzen diren bitartean, edo eskolako jarduerarekin kausa-ondorio harremana dagoela egiaztatzen denean.

HEZKUNTZAKO NEURRI ZUZENTZAILEAK

(EBDaren 34. eta 48. artikuluen artekoari dagokio)

9. Artikulua: Jokabide desegokien zuzenketa

Honako neurri hauetako baten edo gehiagoren bidez zuzenduko dituzte irakasleek jokabide desegokiak: **(Larritasun txikieneko arau-hausteak dira eta, ondorioz, zuzenketak ere larritasun txikienekoak dira. Ondo erreparatuz gero, ohiko zuzenketak dira: errieta egitea, kaltetuari barkamena eskatzea, zuzendariaren aurrean azaltzea, etab.):**

- a) Izandako jokabide desegokiari eta haren ondorioei buruzko hausnarketa.
- b) Kaltetuak izan diren pertsonen aurrean jokabidea desegokia izan dela onartzea.
- c) Jokabide-eredu egokiak ikasteko eta barneratzeko jarduerak egitea.
- d) Jokabide desegokiaren nolakotasunarekin zerikusia duen zereginen bat egitea.
- e) Zuzendariaren, ikasketa-buruaren edota une horretantxe ikastolaren ardura duen zuzendaritza taldeko kideren baten aurrean agertzeko agindua.

10. Artikulua: Ikastolako bizikidetzaren aurkako jokabideen zuzenketa

1. Bizikidetzaren aurkako jokabideak zuzentzeko, **zuzendariak**, aurreko artikuluan zerrendatutako neurriez gain, honako neurri hauetako bat edo gehiago aplikatu ahalko ditu:

(Kasu honetan aurrekoan baino larriagoak dira arau-hausteak, hortaz, neurri zuzentzaileak ere aurrekoan baino zorrotzagoak izango dira. Izan ere, neurri zuzentzaile berbera ezarri arren -hori ere gerta baitaiteke- irakasleak ezarri beharrean zuzendariak ezartzeak larritasun eta zorrotasun handiagoa ematen dio neurriari):

- a) Bizikidetzaren aurkako jokabideari eta haren ondorioei buruzko hausnarketa eta jokabidea bideratzeko orientazioak.
- b) Ohartarazpen idatzia.
- c) Ohartarazpena, ikasle adingabeen kasuan, gurasoak edo legezko ordezkariak bertan direla.
- d) Ikaslea taldez edo gelaz aldatzea, aldi baterako edo behin betiko.
- e) Lan hezigarriak edo eragindako kalte materialak konpontzeko lagungarriak diren zereginak egitea, edo hala badagokio, ikastolako jarduerak hobetzeko eta garatzeko lagungarriak direnak. Lan horiek, kasu guztietan, bizikidetzaren aurkako jokabidearekin zerikusia izan behar dute eta, betiere, hiru hilabetez bete behar dira gehienez ere.
- f) Ikasgai bateko edo bat baino gehiagoko ikastolara joateko eskubidea etetea, ikasle adingabeen gurasoekin edo legezko ordezkoeekin elkarrizketa izan arte. Neurri horrek ezin izango du hiru egun baino gehiago iraun. **(Hemen ikus daitekeenez, kasu honetan zigorra, gehienez, hiru egunekoa bada, aurreko kasuan askoz luzeagoa izan daiteke).**
- g) Eskolaz kanpoko jardueretan parte hartzeko eskubidea etetea, gehienez ere zuzendutako jokabidea egin den hiruhilekoa amaitu arte; edo, jokabide hori hiruhileko akademikoaren azken hilabetean gertatu bada, hurrengo hiruhilekoa amaitu arte.
- h) Eskolaz kanpo egin behar diren jarduera osagarrietan parte hartzeko eskubidea etetea, gehienez ere zuzendutako jokabidea egin den hiruhilekoa amaitu arte; edo, jokabide hori hiruhileko akademikoaren azken hilabetean gertatu bada, hurrengo hiruhilekoa amaitu arte. Nolanahi ere, eskola-ordutegiaren barnean, ikasleari arreta eman beharko zaio ikastolan.
- i) Jangela-zerbitzua edo garraio-zerbitzua erabiltzeko eskubidea etetea, gehienez ere zuzendu beharreko jokabidea egin den hiruhilekoa amaitu arte, edo, jokabide hori hiruhileko akademikoaren azken hilabetean gertatu bada, hurrengo hiruhilekoa amaitu arte, betiere bizikidetzaren aurkako jokabidea zerbitzu horiek erabiltzen ari zenean egin badu ikasleak.

2. 1.g), 1.h) eta 1.i) idatz-zatietan adierazitako neurriak erabili ahal izango dira soilik 1.a) eta 1.f) idatz-zatietan adierazitako neurrietatik bi gutxienez aplikatu ondoren bizikidetzan kalte larriak eragiten dituzten jokabideak zuzentzea lortu ez bada. **(Nolabait ere, artikulua 2. idatz-zati honek leundu egiten ditu artikulua jasotako neurri zuzentzaileak, lehenik eta behin zorrotasun gutxienerako neurriak aplikatu behar direla eta, arau-haustea errepikatuz gero, neurri zorrotzagoak aplikatu ahal izango direla agintzen baitu).**

11. Artikulua: *Ikastolako bizikidetzari kalte larria eragiten dioten jokabideen zuzenketa*

1. Ikastolako bizikidetzari kalte larria eragiten dioten jokabideak zuzentzeko aurreko artikuluan bildutako neurri bat edo gehiago aplikatuko ditu **zuzendariak**, eta, horiez gain, honako hauetako edozein: **(Arau-hausterik larrienak direnez gero, logikoki, neurri zuzentzaileak zorrotzenak dagozkie).**
- a) Lan hezigarriak eskola-ordutegitik kanpo egitea, edo ikastolako jarduerak hobetzeko eta garatzeko lagungarriak direnak, edo, hala badagokio, eragindako kalte materialak konpontzeko lanak, betiere sei hilabetez gehienez ere.
  - b) Arlo edo irakasgai bateko edo gehiagoko eskoletara joateko eskubidea etetea hiru eskola-egunetik hogeira bitartean. Horren ondorioz, ikasleak ez du etengabeko ebaluazioa galduko, betiere lan jakin batzuk edo etxerako zeregin jakin batzuk egiten baditu, hartarako izendatutako irakasleek kontrolatuta.
  - c) Ikastolara joateko eskubidea etetea hiru eskola-egunetik hogeira bitartean. Horren ondorioz, ikasleak ez du etengabeko ebaluazioa galduko, betiere lan jakin batzuk edo etxerako zeregin jakin batzuk egiten baditu, hartarako izendatutako irakasleek kontrolatuta.
  - d) Eskolaz kanpoko jardueretan edo ikastolatik kanpoko jarduera osagarrietan parte hartzeko eskubidea edo eskola-garraioko zerbitzua edo jangela-zerbitzua erabiltzeko eskubidea etetea. Neurri hori ikasturtea amaitu arte aplikatu ahal izango da.

2. Artikulu honetako 1.b), 1.c) eta 1.d) idatz-zatietan bildutako neurriak erabili ahal izango dira, baldin eta 1.a) idatz-zatian adierazitako neurrietako baten bat aplikatuta bizikidetzari kalte larria eragiten dioten jokabideak zuzentzea lortu ez bada. **(Beraz, artikulua 2. idatz-zatiak nabarmen leuntzen du artikulua jasotako neurri zuzentzaileen aplikazioa, lehenetsua eman behar zaielako 1.a) idatz-zatian jasotako neurriei, horiek askoz leunagoak izanik, eta arauak hausteko jokabidea errepikatuz gero soilik aplikatuko lirateke neurriak zorrotzenak).**

12. Artikulua: Ikastolaz aldatzeko proposamena

1. Ikastola-aldaketa ondoko kasu hauetan proposatu ahal izango da:
  - a) Ikastolako bizikidetzari kalte larria eragiten dion jokabidea ikasleari gutxienez bi aldiz zuzendu bazaio, betiere 7. artikulua 1.n) idatz-zatian zehaztutakoa salbu, eta lehen zuzenketa gauzatu zenetik ehun eta hogeita eskola-egun baino gehiago igaro ez badira.
  - b) Ikastolako bizikidetzari kalte larria eragin dion jokabideak berdinen arteko tratu txarrak edo sexuagatiko jazarpena berarekin badakar.
  - c) Ikastolako irakasle bati eraso eginez gero.
  - d) Salbuespenez, hezkuntza komunitateko beste kide batzuei eraso larriak eginez gero.
2. Aurreko atalean zehaztu diren jokabideetakoren baten erantzule den ikaslea adinez handi bada edo Derrigorrezko Hezkuntzaren ondoko ikasketak gauzatzen ari bada, ikaslea urrutiko hezkuntzako ikastola batera, gaueko ikastola batera edo pertsona helduen hezkuntzarako ikastola batera aldatzea proposatu ahalko da.
3. Ikaslea ikastolaz aldatzeko proposamena Lurraldeko Hezkuntza Ordezkaritari helaraziko zaio. Azken horrek. Hezkuntzako Ikuskaritzak txostena egin ondoren, irtenbiderik egokiena zein den erabakiko du.

13. Artikulua: Neurri zuzentzaileak proportzionaltasunez aplikatzen direla bermatzeko irizpideak

1. Neurri zuzentzaileak proportzionaltasunaren eta gutxieneko esku-hartzearen printzipioak kontuan izanda ezarriko dira, eta adiskidetzearen eta kalte-ordainaren bidez irtenbidea lortzeari emango zaio lehentasuna, betiere ahal den hezkuntza-eraginkortasunik handiena lortzearren.
2. Neurri zuzentzaileak aplikatzerakoan, alderdi hauek hartu behar dira kontuan:
  - a) Jokabide deskribatuek zer neurritan eragozten dieten hezkuntza komunitateko gainerako kideei beren eskubideak eta betebeharrak betetzea.
  - b) Hezkuntza komunitateko gainerako kideek beren duintasunean edo autoritatean pairatu duten kaltea, edota jokabide aipatuen ondorioz jasan dezaketena.
  - c) Ikaslearen jokabidearen gain eragina izan dezaketen inguruabar pertsonalak eta sozialak eta betebeharrak haustearen garrantzia zuzen balioestea ahalbidetzen dutenak.
  - d) Jokabidea osatzen duten gertakariak gauzatzearekin zerikusia duten inguruabarrak.
3. Jarraian aipatuko ditugun inguruabarrengatik hain murriztaileak ez diren neurri-zuzentzaileak aplika daitezke eta, era berean, erantzukizuna gutxiagotzen dute. Hona hemen:
  - a) Berehala onartzea zuzentzea merezi duen jokabidea desegokia izan dela.
  - b) Aurretiaz neurri zuzentzailerik jaso ez izana.
  - c) Materialari edo ondasun higigarriei edo higiezinei kalteak eragin bazaizkio, kalte horiek eskola-ordutik kanpo konpontzea, edo kalte horiek konpontzeko konpromisoa izenpetzea prozedura erabaki baino lehen.
  - d) Jendaurrean barkamena eskatzea.
  - e) Hain kalte larria eragiteko asmorik izan ez duela erakustea.

- f) Eraso fisikoen kasuan, kalte edo lesiorik ez eragitea.
4. Ondoko inguruabar hauek gertatzen badira, erantzukizuna handituko da eta eskubideak areago murrizten dituzten neurri zuzentzaileak erabiliko dira:
- a) Jokabidea zuzentzea eragin duten egite edo ez-egiteak honako ezaugarri hauek dituztenen aurka egiten direnean: adinez txikiak, minusbaliatuak, ahalmen fisiko txikiagokoak, ikastolara etorri berriak; edo nagusikeriaz jokatu izana adierazten duen beste edozein zirkunstantzia.
  - b) Kaltea nahita egina izatea.
  - c) Kaltea apropos egitea edo alde aurretik prestatu ondoren egitea.
  - d) Kideak jokabide desegokira edota neurri zuzentzaileak ez betetzera bultzatu edo akuilatu izana.
  - e) Eskola-arloko ordezkaritza-kargua gehiegikeriaz baliatzea jokabidea zuzentzea eragin duten egintzetarako.

JOKABIDEAK ZUZENTZEKO BIDE ALTERNATIBOAK

14. artikulua

1. Ikastoletako zuzendariak ahalegina egingo dute bizikidetza-arazoak konpontzeko, araudi honetako 21. eta ondorengo artikuluetan araututako prozedurak erabili gabe, eta, ahal dela, jarraian adierazten diren bide alternatiboak erabilita.
2. Lehentasunez, zuzendariak ahalegina egingo dute alde hauek adiskide daitezen: hezkuntza-komunitateko kideren bati eskubideak urratu dizkion ikaslea eta bere eskubideak urratuak ikusi dituen hezkuntza-komunitateko kidea. Horrez gain, eta, posible bada, sortutako kalte materialak edo moralak konpontzen ahaleginduko dira.

3. Bizikidetzaren aurkako edo bizikidetzari kalte larria eragiten dioten jokabideak zuzentzeko bide horiek erabili diren kasuen berri eman behar zaie ikastolako Ordezkaritza Organo Gorenari (*edo Eskola Kontseiluari*) eta irakasleen klaustroari.
4. Bizikidetzaren aurkako jokabideak eta hari kalte larria eragiten diotenak, behin kapitulu honetan adierazitako bide alternatiboak erabilita zuzendu ondoren, soilik ondorio hauetarako jasoko dira ikastolaetan: ikasleak aurrez hutsegiteren bat egin duen ala ez jakiteko. **(Eta, betiere, legediak datuen babesari buruz ezarritako mugaren barruan).**

15. Artikulua: Prozedurarik gabeko neurri hezitzaileak

1. Bizikidetzaren aurkako jokabideak edo hari kalte larriak eragiten dizkietenak gertatzen badira, zuzendariek, inolako prozedurarik martxan jarri aurretik, ahalegina egingo dute ikasleek jokabide horiek zuzen ditzaten, beren borondatez onartutako neurrien bidez, edo, egoerak hala eskatzen badu, haien gurasoek edo lege-ordezkariek onartutako neurrien bidez. Proposatutako neurriak onartzen badira, ez da prozedurarik abiatuko, edo, prozeduraren bat abiatuta badago, eten egingo da.
2. Ezingo da horrela jokatu, salbuespenezko egoera hauetan:
  - a) Adin nagusikoak diren ikasleak izan badira ikastolaren bizikidetzari kalte larriak eragiten dizkieten jokabideak egin dituztenak.
  - b) 12. artikuluan adierazitako jokabideak eman badira.
  - c) Ikastolan gutxienez bi aldiz egin bada ahalegina bide horietatik konpontzeko bizikidetzaren aurkako jokabideak edo hari kalte larriak eragiten dizkietenak (izaera berekoak), eta ez bada erdietsi lortu nahi zen helburu hezitzailea.

16. Artikulua: Prozedura bertan behera uztea adiskidetzea gertatu delako

1. Adiskidetzerik gertatzen bada, eten egingo da prozedura. Adiskidetzea izateko honako lau baldintza hauek eman behar badira:
  - a) Ikasleak onartzea hark egin duen jokabidea bizikidetzaren aurkako delakoa edo bizikidetzari kalte larriak eragiten dizkiola, eta, berariaz, urratu egin dituela hezkuntza-komunitateko gainerako kideen eskubideak.
  - b) Barkamena eskatzea edo azalpenak ematea.
  - c) Kaltetua izan den pertsonak, edo, kasuan-kasuan, ikastolako organo eskudunak barkamena onartzea.
  - d) Jarduera hezitzailearen bat egitea onartzea.
2. Adiskidetzeak ez du bertan behera utziko prozedura 12. artikuluan adierazitako jokabideren bat gertatu bada, baina, hala ere, arindu egingo ditu aplikatzekoak diren neurriak.

17. Artikulua: Prozedura bertan behera uztea kaltea konpondu delako

1. Prozedura bertan behera utziko da baldin eta konpondu egiten badira bizikidetzaren aurkako jokabideen eta hari kalte larriak eragiten dizkioten jokabideen biktimak edo erakunde kaltetuek jasandako kalteak, edo haiek konpontzeko konpromiso fidagarria hartzen bada. Konponketa horrek kalte materialak eta moralak konpondu behar ditu.
2. Kalteen konponketak edo haien konpontzeko konpromisoa hartzeak ez du etengo prozedura, baldin eta 12. artikuluan adierazitako jokabideren bat gertatu bada, baina, hala ere, arindu egingo ditu aplikatzekoak diren neurriak.

18. Artikulua: Prozedura bertan behera uztea jokabidea familia-eremuan zuzentzea

Prozedura bertan behera uzteko aukera izango da, baldin eta, zuzendariaren iritziz, jokabidea behar bezala zuzentzen ari bada familia-eremuan. Ezingo da halakorik egin, jokabidea 12. artikuluan adierazitakoren bat baldin bada.

19. Artikulua: Neurri zuzentzaileak eten, arindu edo barkatzea

1. Prozedura ebatzi eta kaltetutako pertsonen entzun ondoren, aplikaturiko neurriak baldintzapean etetea erabaki dezake zuzendariak, baita betetzealdia murriztea edo neurriak deuseztatzea ere, ofizioz edo interesdunak nahiz, interesduna adin txikikoa bada, haren lege-ordezkariek eskatuta, betiere ikaslearen jarrera modu positiboan aldatu dela alde aurretik egiaztatuz gero.
2. Zuzendu beharreko jokabidea berriz gertatuz gero, berrerortzetat hartuko da, zigorra bertan behera geratuta ere.
3. Jakinarazi egin behar zaie ikastolako Ordezkaritza Organo Gorenari (*edo Eskola Kontseiluari*) eta irakasleen klaustroari neurri zuzentzaileak bertan behera utzi direla arrazoi horiek direla medio.

20. Artikulua: Bizikidetzarako konpromiso hezigarriak

1. Kasu guztietan, kaltetuek barkamena onartu ez dutelako adiskidetzarik lortu ez denetan ere, neurri zuzentzaileen aplikazioa eten ahal izango da ikasle interesdunak bizikidetzakonpromiso hezigarria sinatuta; ikaslea adingabea bada, gurasoek edo legezko ordezkariak ere sinatu behako dute.
2. Bizikidetzakonpromiso hezigarrietan, honako hauek bildu beharko dira, behar bezala zehaztuta, baita denboraren aldetik ere: bizikidetzari buruzko prestakuntza-jardunak, eta bizikidetzaren aurkako jokabideak aldatzeko eta horien prebentziorako gurasoek edo legezko ordezkariak, hartarako konpromisoa hartuta, gauzatuko

dituztenak, eurek edo erakunde, ikastola edo pertsona egokien bidez gauzatuko dituztenak, hain zuzen ere. Era berean, ikastolarekin komunikatzeko eta koordinatzeko mekanismoak bildu beharko dira.

3. Bizikidetzaren konpromiso hezigarriak ez betetzeak etendako neurri zuzentzaileak berehala aplikatzea ekarriko du.

NEURRI ZUZENTZAILEAK APLIKATZEKO PROZEDURAK *(EBDaren 49. eta 80. artikuluen artekoari dagokio)*

21. Artikulua

Ikasleei jokabideren bat zuzendu behar zaienean, arbitrariotasunik gabeko neurrien bidez zuzenduko zaie, eta beharrezko berme formalen arabera betiere. Era berean, ikasleei ezin izango zaie sekula zigor fisiko edo moralik ezarri.

Ezein ikasleri ez zaio neurri zuzentzailerik aplikatuko, jokabide desegoki gisa, ikastolako bizikidetzaren aurkako jokabide gisa edo ikastolako bizikidetzari kalte larria eragiten dion jokabide gisa **definituta ez dauden egite edo ez-egiteengatik**.

Kontrakoak diren edota bizikidetzan kalte larriak eragin dituzten jokabideak zuzentzeko araudi honetan arautu diren prozeduretako bat erabili behar da derrigorrez, betiere, bide alternatiboak aplikatzea posible izan ez denean.

22. Artikulua

Ikasleen betebeharrak ez betetzeko jokabide guztiak lehenbailehen zuzendu beharko dira, zuzendu beharreko jokabidearekin lotutako neurrien bitartez. Ondoko kasu hauetan, **ezin izango zaio inolako prozedurari ekin**:

- Bizikidetzan kalte larriak eragin dituen jokabidea osatzen duten gertakariak edota ez-egiteak gertatu zirenetik **120 egun baino gehiago igaro direnean.**
- Bizikidetzaren kontrakoa den jokabidea osatzen duten gertakariak edota ez-egiteak gertatu zirenetik **60 egun baino gehiago igaro direnean.**
- Jokabide desegokia osatzen duten ekintzak edo ez-egiteak gertatu zirenetik **20 egun baino gehiago igaro direnean.**

23. Artikulua

Neurri zuzentzaileak aplikatu ahal izango dira:

- Kontrakoak diren edo bizikidetzan kalte larriak eragin dituzten jokabideak zuzentzeko neurriak, erreklamazioak edo helegiteak jartzeko epea amaitzen den unetik aurrera.
- Jokabide desegokiak zuzentzeko zer neurri aplikatuko diren erabakitzen den unetik aurrera.

Ondoko kasu hauetan ezin izango da neurri zuzentzailerik ezarri:

- a) Bizikidetzan kalte larriak eragiten dituzten jokabideen kasuan, neurriak aplikatzeari buruzko behin betiko **ebazpena eman zenetik 120 baino gehiago igaro badira.**
- b) Bizikidetzaren kontrakoak diren jokabideen kasuan, neurriak aplikatzeari buruzko behin betiko **ebazpena eman zenetik 60 egun baino gehiago igaro badira.**
- c) Jokabide desegokien kasuan, **20 egun baino gehiago igaro badira.**

24. Artikulua

Aipatutako epe guztiak eskola-egunetan adierazita daudela ulertuko da. Ondorio horietarako, eskola-egunak hauek izango dira: egun baliodun guztiak, astelehenetik ostiralera, irailaren batetik ekainaren hogeita hamarrera, oporraldiak izan ezik.

25. Artikulua: Neurri zuzentzaileak aplikatzeko organo eskumenduna

1. Ikasgelan, ikastolako beste eremuetan edota bertatik kanpo ikasleak haien zainketa zuzenaren pean dauden bitartean, ikastolako **langile guztiek** ikasleen jokabide desegokiak berehala zuzentzeko eskumena dute.
2. Zuzendaria da kontrakoak diren edota bizikidetzan kalte larriak eragiten dituzten jokabideak zuzentzeko eskumena duen organoa.

Irakasle guztiek eskumena dute haien aurrean kontrakoa den edo bizikidetzan kalte larriak eragiten dituen jokabidea gertatzen den unean bertan ikasleari errieta egiteko. Irakasleek, halaber, ikaslea zuzendariarengana, ikasketaburuarengana edo une horretan ikastolaren arduradun den zuzendaritzako taldeko kideren batengana bidaltzeko eskumena dute, betiere, pertsonak edota objektuek kalteak jasotzea ekiditeko berehala hartu behar diren neurriak bazter utzi gabe.

3. Ordezkaritza Organo Gorena edo Eskola Kontseilua da zuzendaria hartu dituen erabakiak berrikusteko eskumena duen organoa.

26. Artikulua: Ikastolaren barruan jakinarazpenak nahiz erreklamazioak egiteko modua eta epea

1. Araudi honetan jasotako prozeduren egintzei buruzko jakinarazpenak jakitera eman behar den **egintza gertatu eta hurrengo eskola-eguna amaitu aurretik egin beharko dira.**
2. Araudi honetan aurreikusitako **erreklamazioak jartzeko epea hiru egunekoa izango da.**
3. Hezkuntza-komunitateko kideei helarazi behar zaizkien jakinarazpenak nahiz zitazioak **jasotzaileak mezua jaso duela argi jakiteko moduan igorri behar dira.**

27. Artikulua: Erreklamazioak eta helegiteak

1. Zuzendariak emandako ebazpenaren aurka, ikasleak edo, haren lekuan, haren gurasoek edo legezko ordezkariak, erreklamazioa aurkeztu ahalko dute Ordezkaritza Organo Gorenean (*edo Eskola Kontseiluan*) **hiru egunetako epean**. Organo edo Kontseilu horrek erreklamazioa berrikusi ahalko du, araudiaren 37. artikuluan ezarri denari jarraiki.
2. Ordezkaritza Organo Gorenaren (*edo Eskola Kontseiluaren*) erabakiaren aurka, ikasleak erreklamazioa aurkeztu ahalko dio dagokion Hezkuntzako Lurralde Ordezkariari **hiru egun** balioduneko epean, erabakiaren jakinarazpena jasotzen denetik zenbatzen hasita.
3. Erreklamazio ezestearen aurka interesdunak gora jotzeko errekurtsua jar diezaioke Euskal Autonomia Erkidegoko Gobernuko Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saileko Hezkuntza sailburuordeari, jakinarazpena egin eta **hilabeteko epean**.

JOKABIDE DESEGOKIEN ZUZENKETA

28. Artikulua

1. Jokabide desegokiak berehala eta ahoz zuzenduko dira.
2. Hala ere, errepikatutako jarrera desegokiak ikastolako bizikidetzaren aurkako jokabidetzat hartzeko, 6.m) artikulua jasotakoaren arabera, idatziz jaso behar dira bai jarrera desegokia, bai jokabide horiek zuzentzeko aplikatutako neurriak eta baita, ikasle adingabeen kasuan, guraso edo legezko ordezkariari egindako jakinarazpena ere **(beraz, jokabide hori errepikatuko den alde aurretik jakitea ezinezkoa denez, egokiena, hasiera batean behintzat, honako hau da: ikastolako araudian jokabide desegokiak (hau da, arinenak) zuzentzeko prozedura idatziz (1.eranskina) adieraztea beti, nahiz eta, askotan, larritasun gutxiko egintzak izanda, hori gehiegizkoa dela irudi lezakeen).**
3. Kasu guztietan, jokabide desegokiei eta jokabide desegokiak zuzentzeari buruz idatziz edota euskarri informatikoetan jaso diren agiriak **ikasturte akademikoa amaitzean suntsituko dira.**

BIZIKIDETZAREN AURKAKO JOKABIDEAK ETA BIZIKIDETZAN KALTE LARRIAK
ERAGITEN DITUZTEN JOKABIDEAK ZUZENTZEKO OHIKO PROZEDURA.

29. Artikulua

1. Ohiko prozedura erabili ahalko da zuzendu beharreko jokabidea osatzen duten gertakariak nahiz gertakari horien egilea nor izan den bistakoa denean.
2. Prozedura horri ofizioz ekingo zaio eta idazki bidez egingo da (**1.eranskina**). Prozedurak, gutxienez, honako zati hauek izango ditu: hasierako egintza; ikasleak eta, hala badagokio, ikaslearen gurasoek edo legezko ordezkariak, esateko zer duten entzutea; eta prozeduraren amaiera ekarriko duen erabakia.

30. artikulua *Hasierako egintzaren gutxieneko edukia*

1. Hasierako egintzak honako hauek ekarri behar ditu:
  - a) Ikasleari leporatzen zaion jokabidearen azalpena.
  - b) Kontrakoak diren edo ikastolako bizikidetzan kalte larriak eragiten dituzten jokabideetako batean kokatzea.
  - c) Ikasleari leporatzen zaion jokabidearen izaera kontuan harturik aplika daitezkeen neurriak.
  - d) Dagokion neurria aplikatuko den erabakitzeko eskumena duen organoa zein den, eta organoari horretarako ahalmena esleitzen dion araua.
2. Era berean, araudi honetan aurreikusi diren baketzeagatiko edo konpontzeagatiko eteteak jasoko dira.

21. Artikulua: Jakinarazpena

1. Hasierako egintza, kasu guztietan, jokabide leporatuaren erantzule den ikasleari jakinaraziko zaio, baita, ikasle adingabea den kasuetan, haren gurasoei edota legezko ordezkariari ere.
2. Hasierako jakinarazpenarekin bat, ikaslearen alde aurretiko entzunaldirako zitazioa bidaliko da, baita, hala badagokio, haren gurasoen edota legezko ordezkarien entzunaldirako zitazioa ere. Mintzagai dugun zitazioan, halaber, entzunaldiaren eguna eta ordua zehaztuko dira. Horretarako, jakinarazi eta hurrengo egunean izango da ikaslearekin hitzordua. Gurasoek ere etorri beharko balute, hiru egunetako epe barruan emango zaie hitzordua (**2.eranskina**)

32. Artikulua: Behin-behineko neurriak

1. Bizikidetzan **kalte larriak eragiten dituzten jokabideen kasuan**, bere iritziz beharrezkoa denean eta bizikidetzari eragindako kaltearen larritasunaren arabera, zuzendariak behin-behineko zenbait neurri ezarri ahal izango ditu ikastolan jarduerak normaltasunez gauzatuko direla bermatzeko. Neurri horien artean ondoko bi hauek leudeke: batetik, ikasleak eskoletara joateko duen eskubidea aldi baterako etetea, ikasleari eskola zehatz batzuetara edo eskola guztietara joatea debekatuz; bestetik, ikaslea behin-behinekoz taldez aldatzea.
2. Behin-behineko neurriak prozedura amaitu arte bere horretan mantendu ahal izango dira. Behin-behineko neurriak, bidenabar, ezin izango dira aplikatu beharreko neurri zuzentzaileak baino latzagoak izan. Nolanahi ere, ikaslea ikastolara edo eskoletara bertaratzeko eskubideaz gabetuta egon den denbora oso-osorik zenbatuko da, aplikatutako neurri zuzentzailea betetzeko garaian.
3. Ikasle interesdunei eta, ikasle interesdunak adinez txikiak badira, haien guraso edo legezko ordezkariari jakinaraziko zaie behin-behineko neurri ezarriak zein diren.

33. Artikulua: Entzunaldiaren bideratzea

1. Entzunaldia bideratzearekin, entzuna izateko eta bere burua defendatzeko ikasleak duen eskubidea bermatu ahal izango da. Horrenbestez, hasierako egintzaren edukiaren gain nahiz ikastolak bere erabakiaren oinarri gisa hartuko duen informazio osoaren gain ikasleak egoki deritzon **alegazioak egiteko aukera izango du.**
2. Ikaslearen entzunaldia egitea derrigorrezkoa izango da kasu guztietan, ikaslearen adina dena delakoa izanik eta hartu beharreko neurria hartuta ere. Adinez txikiak diren ikasleek entzunaldian beren gurasoek edo legezko ordezkariak laguntzeko eskubidea dute. Azken horiek, nahi izanez gero, beren alegazioak egin ahal izango dituzte, betiere, ikasleak bereak egin ondoren.
3. Ondoko kasu hauetan, ikasle adingabeen gurasoei edo legezko ordezkariari entzunaldia egin beharko zaie derrigor:
  - a) Ikasle adingabe horiei leporatzen zaien jokabidea ikastolako bizikidetzan kalte larriak eragin dituenean.
  - b) Bizikidetzaren kontrako neurriak direnean, betiere, aplikatzen diren neurri jakinarazien artean 10. artikuluko 1.g), 1.h) eta 1.i) ataletan zehaztutakoren bat badago.
4. Entzunaldiaren bideratzea hasierako egintza jakinarazi eta hurrengo eskola-egunetan egin beharko da, betiere, gurasoen edo legezko ordezkarien entzunaldia egitea derrigorrezkoa ez bada. Hala ez bada, entzunaldia, gehienez ere, hiru eguneko epean egin beharko da. Interesdunak entzunaldira agertzen ez badira ere, prozedurak bere martxari eutsiko dio.
5. Aurkeztu diren alegazioak idatziz jaso behar dira. **(3.eranskina).** Entzunaldiaren akta zuzendariak sinatu behar du edo berak horretarako izendatu duenak. Horrez gain, ikasleak eta bere

guraso/tutoreek ere bai. Azken hauek ukatuko balute sinatzea, zuzendaritza taldeko edo irakasle bati eskatuko zaio sinatzea.

34. Artikulua: *Aplikatu beharreko neurri zuzentzailea erabakitzea*

1. Hartutako erabakia idazki batean bilduko du zuzendariak, arrazoiak azalduta. Era berean, dagozkion gertakizunak eta zuzenbideko oinarriak bilduko ditu, baita erreklamaziorik edo errekurtsorik ebatzi behar izanez gero hartarako eskumena duen organoak kontuan izan beharreko alderdi guztiak bildu ere. Gutxienez, honako hauek agerraraziko dira:
  - a) Oro har, ikasleei edo, ikasle adingabeen kasuan, haien legezko ordezkarietara ikastolako bizikidetzan kalte larriak eragiten dituzten jokabideak edo bizikidetzaren kontrako **jokabideak zein diren jakinarazi zaien modua.**
  - b) Bizikidetzaren aurkako jokabidea edo bizikidetzari kalte larria eragiten dion jokabidea osatzen duten **gertakizunen deskribapena.**
  - c) Gaitzesten zaion portaera ikasleari argi eta garbi jakinarazi zaiola ziurtatzea, **zuzendu nahi den jokabidearen tipifikazioan portaera hori jasota dagoela azalduz.**
  - d) Ikasleak bere jokabidea onartzeko, ukatzeko, zehazteko edo azaltzeko egin dituen **alegazioak** edo adierazpenak, eta, hala badagokio, gurasoek edo legezko ordezkarietara egin dituztenak, **baita egon daitezkeen lekukoaren deklarazioak ere.**
  - e) Zuzendariaren iritziz ikaslearen jokabidearekiko **zirkunstantzia astungarririk, aringarririk, edo ikaslea errugabetzeko zirkunstantziarik ba ote dagoen ala ez.**
  - f) **Ezarriko diren neurri zuzentzaileak.** Neurri horiek hasierako egintzaren jakinarazpenean aukerakotzat jo direnak izango dira, ez besterik.

- g) **Neurriak zer unetatik aurrera aplikatu behar diren.** Neurriak inoiz ez dira aplikatuko Ordezkaritza Organo Gorenaren (*edo Eskola Kontseiluaren*) aurrean erreklamazioak egiteko epea amaitu aurretik.
  - h) Ordezkaritza Organo Gorenaren (*edo Eskola Kontseiluaren*) **aurrean aipatu erreklamazioa aurkezteko epea.**
2. **Zuzendariak bere erabakia hartu beharko du entzunaldia egin eta hurrengo eskola-eguna amaitu aurretik.** Zuzendariaren erabakia, hortaz, ikasleari eta, ikaslea adinez txikia bada, **haren gurasoei edo legezko ordezkariari jakinaraziko zaie.**
  3. Zuzendariak hartutako erabakia helarazi beharko dio Ordezkaritza Organo Gorenari (*edo Eskola Kontseiluari*) eta ikastolako irakasleen klaustroari, horren berri izan dezaten.

35. Artikulua

1. Neurria **bizikidetzari kalte larria eragiten dion jokabidea zuzentzeko ezartzen den guztietan, idazki horren kopia bat helaraziko zaio dagokion Hezkuntzako Lurralde Ordezkaritari.** Honako kasu honetan ere helaraziko zaio idazkiaren kopia: bizikidetzaren aurkako jokabidea zuzentzeko ezartzen bada, neurri zuzentzaileak ikastolara bertaratzeko edo garraio- eta jangela-zerbitzuak erabiltzeko eskubidea aldi baterako kentzea badakar.
2. Kasu horietan, neurria bete behar duten ikasleak Foru Aldundietako edo Udaletako Gizarte Zerbitzuen laguntza duten familietakoak badira, aplikatu zaien neurria Zerbitzu horiei helarazi beharko zaie, haren berri izan eta jarraipena egiteko aukera izan dezaten.
3. Artikulu honetan xedaturikoa betetzearen ondorioz egiten diren jakinarazpen guztiak konfidentzialtasun-eskubidearen eta erreserba-betebeharraren babespean daude.

36. Artikulua: Ordezkaritza Organo Gorenaren (edo Eskola Kontseiluaren) aurrean erreklamazioa jartzea

Ikasleak edo, hala badagokio, haren gurasoek edo legezko ordezkariak eskatuz gero, Ordezkaritza Organo Gorenak (edo Eskola Kontseiluak) zuzendariak hartutako erabakia berrikusi ahalko du, eta, hala badagokio, dagozkion neurriak proposatuko ditu.

37. Artikulua

1. Batetik, zein neurri aplikatu behar den erabakitzeko idazki arrazoitua eta, bestetik, ikaslearen edota, ikaslea adinez txiki bada, haren gurasoen edo legezko ordezkarien erreklamazioan jasotako alegazioak kontuan hartuta, Ordezkaritza Organo Gorenak (edo Eskola Kontseiluak) neurri hori berretsiko du, betiere araudi honetan aurreikusitakoaren arabera dela irizten badiu, bestela, erabakia berriz aztertzea erabakiko du.
2. Ordezkaritza Organo Gorenak (edo Eskola Kontseiluak) bere eskumenak eskuordetu ahalko dizkio ikastolak bere araudian ezarrita dituen ordezeko batzordeetako bati edo berariaz eraturako batzorde bati (**kasu jakin bakoitzarentzat ordezkari berezia dela ulertu behar da, ez baita posible ikastolaren araudian Ordezkaritza Organo Gorenaren edo Eskola Batzordearen eskumenak beregana ditzakeen ordezkari orokorra eratzea**) betiere Ordezkaritza Organo Gorenako kideek erabakia gehiago osoz (**Organoko kide guztien –eta ez bertaratuen– erdiek gehi batek**) onartzen badute. Nolanahi ere, Ordezkaritza Organo Gorenarako (edo Eskola Kontseilurako) legez ezarritako gurasoen, ikasleen eta irakasleen proportzioak errespetatu beharko dira, eta horretarako boto haztatu (ponderado) sistema ezarri ahalko da.
3. Ordezkaritzako Organo Gorenak (edo Eskola Kontseiluak) gehienez ere hiru eguneko epean hartu beharko du bere erabakia.

38. artikulua

1. Ordezkaritza Organo Gorenaren (*edo Eskola Kontseiluaren*) erabakiaren ikaslearentzako edo, hala badagokio, haren gurasoentzako edo legezko ordezkariarentzako jakinarazpenak erabakiaren eduki osoa adierazi beharko du. Jakinarazpenean erabakiaren arrazoiak adieraziko dira, zuzendariaren aurreko erabakia berresten nahiz berrikusten den aintzat hartu gabe, eta, era berean, Hezkuntzako Lurralde Ordezkaritari erreklamazioa aurkezteko epea adieraziko da.
2. Ordezkaritza Organo Gorenaren (*edo Eskola Kontseiluaren*) hitzarmena Lurraldeko ordezkariari eta dagozkion Gizarte Zerbitzuei jakinaraziko zaie, betiere, 35. artikuluan jasotako kasuetan.

OHIZ KANPOKO PROZEDURA

39. Artikulua: *Ohiz kanpoko prozedura noiz erabili beharra dagoen*

Ohiz kanpoko prozedura ondoko kasu hauetan erabili beharko da:

1. Kaltetua edo hirugarren pertsonen salaketaren bidez soilik ezagutzen denean zuzendu beharreko jokabidea osatzen duten ekintzak edo ekintza horien egilea, edota edozein arrazoirengatik, ekintza nahiz egilea bistakoak ez direnean.
2. Ikastolaz aldatzea komeni den kasuetan.
3. Zuzendariak, kasuaren inguruabarrak ikusirik, neurri zuzentzaile egokia hartzeko ohiz kanpoko prozedura egokiagoa dela iritzi duenean.

40. Artikulua: Ohiz kanpoko prozedurari ekiteko epea

Zuzendariak prozedurari ekin beharko dio. Prozedurari idatziz ekin behar zaio, gehienez ere, ikastolako bizikidetzaren kontrako jokabidea edo bizikidetzaren horretan kalte larriak eragiten duen jokabidea osatzen duten gertakariak ezagutu eta hiru egunetara.

(EBDak neurri zuzentzaileak lehenbailehen jartzea bultzatzen du. Horregatik, zuzendu beharreko jokabidearen eta ezarritako neurri zuzentzaileen artean epe laburra igaro behar da. Izan ere, azkar ekin ezean, preskripzio antzeko zerbait gertatuko litzateke, alde batera utzita zuzendu beharreko jokabideak delitua edo hutsegite penala ere barne hartzen duen, kasu horretan Fiskaltzak esku hartu behar bailuke. Hala ere, praktikan, prozedurari ekitea zaila da, horregatik, edozein arrazoi dela eta, litekeena da epeak agortzen joatea ezer egin gabe eta inolako neurririk hartu gabe).

41. Artikulua: Hasierako egintzaren edukia

Hasierako egintzak honako hauek ekarri behar ditu:

- a) Ikasleari leporatzen zaion jokabidearen azalpena; jokabide hori kontrakoak diren edo ikastolako bizikidetzaren kalte larriak eragin ditzaketen jokabideen artean egon daitekeeneko zehaztapena; eta neurri zuzentzaileak aplikatu behar izateko aukera.
- b) Bideratzailea izendatzea.
- c) Araudi honetan jaso diren eta aplikatu litezkeen aukerako bideak erabiliz prozedura eteteko aukera.

42. Artikulua: Bideratzailea izendatzea

1. Zuzendariak, ikastolako irakasleen artean, bideratzailea izendatuko du.

2. Irakasle izendatuak izendapena onartu beharko du, betiere, abstenitzeko erregelamenduzko arrazoirik gertatzen ez bada. Erregelamenduzko ziorik gertatzen bada, irakasleak izendapenari uko egin beharko dio.
3. Izendapenetik kontaktzen hasita egun bateko epean, bideratzaileak abstentzio-idazkia aurkezten badu, emandako arrazoiak aztertu eta beste bat izendatu beharko du zuzendariak, arrazoi justifikatuak daudela iritziz gero. Bestela, hasierako izendapena berretsiko du.

43. Artikulua: Jakinarazpenak

1. Hasierako egintza, kasu guztietan, jokabide leporatuaren erantzule den ikasleari jakinaraziko zaio, baita, ikasle adingabea den kasuetan, haren gurasoei edota legezko ordezkariari ere.
2. Zuzendariak behin-behineko neurriak ezartzen baditu, ikasleari eta, ikaslea adinez txiki bada, haren gurasoei edo legezko ordezkariari jakinaraziko dizkie, betiere, ohiko prozedurari buruzko 32. artikuluan zehaztu diren baldintzetan.

44. Artikulua: Bideratzailea errefusatzea

1. Ikasleak edo, ikaslea adinez txiki bada, haren gurasoek edo legezko ordezkariak bideratzailea errefusatu ahal izango dute, betiere, uko egiteko arauzko arrazoietakoa bat gertatzen bada.
2. Mintzagai dugun jazoera gertatuko balitz, bideratzaile berria izendatuko litzateke. Ez baditu onartzen ezesteko arrazoiak, zuzendariak bi aldeek emandako arrazoiak aztertu eta —aldeaz aurretik egoki iritzitako txosten eta aholkuak jasota— hiru eguneko epean ebatzi beharko du.

3. Zuzendariaren ebazpena ikasleari edota, ikaslea adinez txiki bada, haren gurasoei edo legezko ordezkariari jakinaraziko zaie. **(EBDak ez du eperik zehazten baina, nolahi ere, epe laburra izan behar luke).**

45. Artikulua: Bideratzailearen jardunak

Bideratzaileak ofizioz gauzatuko ditu ikasle interesdunari leporatzen zaion jokabidea osatzen duten gertakariak ezagutzeko eta egiaztatzeko egoki deritzon ikerketa guztiak. Era berean, kontuan izan beharko ditu ikasleak entzunaldiaren aurretik ekar ditzakeen alegazioak, agiriak edo epaiketarako zeinahi elementu.

46. Artikulua: Jakinarazpena Fiskaltzari

1. i *Bideratzaileak* jokabide nahiz gertakari egotziak delitutzat edota falta penaltzat har daitezkeela uste badu, halaxe jakinarazi beharko dio zuzendariari, hala badagokio, kasua Fiskaltzaren eta Hezkuntzako Ikuskaritzaren esku jartze aldera.
2. Ikaslea adingabea bada, Adingabeen Erantzukizun Penalari buruzko urtarrilaren 12ko 5/2000 Lege Organikoaren 18. eta 19. artikuluetan aurreikusitako ondorioak betetze aldera, ondoko hauek jakinarazi beharko dira ere:
  - a) Hala bada, hezkuntzaren eremuan jokabideak zuzendu izana.
  - b) Hala bada, baketzea gertatu izana.
  - c) Hala bada, konponketa gertatu izana edo konpontzeko konpromisoa hartua egotea.
3. Fiskaltzari igorritako jakinarazpenaren kopia bidaliko dio zuzendariak dagokion Hezkuntzako Lurralde Ordezkariori.

47. Artikulua: Entzunaldirako zitazioa

1. Bideratzaileak ikaslea zitatuko du entzunaldia egin dezan. Ikaslea adinez txiki bada, haren gurasoei edo legezko ordezkariari ere jakinaraziko die. Zitazioan, entzunaldiaren eguna eta ordua zehaztuko dira. 33.3 artikuluan zehaztutako kasuetan, ikaslearen gurasoei edo legezko ordezkariari derrigorrez hitzordua emango zaie. **(Arau orokor gisa, nahikoa izango da ikasle adingabearen gurasoei edo legezko ordezkariari jakinaraztea; hala ere, salbuespenez eta kasuaren larritasunaren arabera, 33.3 artikulua jasotako kasuetan, haiei jakinaraztea ez ezik hitzordua ematea ere derrigorrezkoa izango da).**
2. Zitazioarekin **(ulertu behar da, EBDak espresuki esaten ez badu ere, jakinarazpenarekin ere)** idatzi bat bidaliko da, zeinean honako hauek agertuko diren:
  - a) Ikasleari leporatzen zaion jokabidearen azalpena.
  - b) Kontrakoak diren edo ikastolako bizikidetzan kalte larriak eragiten dituzten jokabideetako batekin bat datorren.
  - c) Ikasleari leporatzen zaion jokabidearen izaera kontuan harturik aplika litezkeen neurriak, araudi honetan zehaztu direnen artean.
  - d) Dagokion neurria aplikatuko den erabakitze eskumena duen organoa eta organoari ahalmen hori esleitzen dion araua.
  - e) Kontrako proba-baliabideak proposatzeko aukera.

48. Artikulua: Entzunaldiaren izapidea

1. Entzunaldiaren izapidea gauzatzeko, 33. artikuluan ohiko prozedurari buruz esandakoa aplika daiteke.
2. Gainera, ikasleari eta, ikaslea adingabea bada, haren gurasoei edo legezko ordezkariari prozedurako agiri guztiak erakutsi behar zaizkie – betiere, indarrean dauden legeek ezartzen duten zuhurtasunaz– egoki

deritzotena alega dezaten eta egoki deritzeten proba-bitartekoak proposa ditzaten.

49. Artikulua: *Ebazpen Proposamena*

1. Entzunaldiaren izapidea amaitutakoan, bideratzaileak frogak -aldez aurretik zeudenak, eta ikasleak edo guraso edo legezko ordezkariak aurkeztu ahal izan dituztenak- balioetsiko ditu, baita aurkeztutako alegazioak ere; gertakizunak argitzeko eta balioesteko beharrezko iriztitako jardunak gauzatu ditu, eta ondorioren bat ateratzen duenean, ebazpen-proposamena idatzita aurkeztuko du.
2. Proposamena idatzi ostean, horren berri emango zaio ikasleari. Horretarako, entzunaldirako ezarri diren epe nahiz baldintza beretan deituko zaio, berriz, ikasleari. Alegazio berririk izanez gero, jaso egingo dira, eta proposamena zuzendariari helaraziko zaio, aldaketarik gabe eta jasotako alegazio berriekin batera (**ulertu behar da ikasleak eta, adingabea izanez gero, guraso edo legezko ordezkariak, hartutako ebazpena jakinaraz diezaieten egindako agerraldian, alegazio gehiago aurkez ditzaketela, baina bideratzaileak, horiek ikusita, ezin izango du aurrez hartutako ebazpena aldatu, baizik eta alegazio berriak ebazpenari erantsi eta horiek guztiak zuzendariari eraman baino ez du egingo**).

50. Artikulua: *Ohiz kanpoko prozedura amaitzeko epea*

1. Ohiz kanpoko prozedurari ekingo zitzaiola interesdunari eta, hala balegokio, interesdunaren gurasoei edo legezko ordezkariari jakinarazi zitzaien egunetik zenbatzen hasita, gehienez ere hamabost eguneko epean amaitu beharra dago ohiz kanpoko prozedura.
2. Bi asteko epe horri abstentzioak edo arbuiatzeak ebazteko erabili diren egunak gehituko zaizkio, baita ikasleak, haren gurasoek edo legezko ordezkariak eragin dituzten eta beharrezkoak ez diren atzerapenetan galdu diren egunak ere.

3. Ikertu beharreko ekintzen konplexutasunak edo antzerako inguruabarrek hala eskatuko balute, zuzendariak gehienez ere hamar egunez luzatu ahal izango du prozedura amaitzeko epea.
4. Epea luzaturik ebazpen proposamenik egongo ez balitz, prozedura igarotzat joko da, betiere, interesdunak edota haren gurasoek edo legezko ordezkariak eragindako atzerapenek sortua ez bada. Igarotze horrek ez du eragotziko delitu edo falta penaltzat har daitezkeen gertakariak edo ez-egiteak Fiskaltzari jakinarazi beharra, betiere, zigor arloan gertakaria edo ez-egitea preskribatu ez bada.

51. Artikulua: Espedientearen ebazpena eta jakinarazpena

1. Ebazpenak arrazoitua izan beharko du beti (**hau da, haren zergatiak azaldu behar dira**), eta honako hauek bildu beharko ditu: ikasleari leporatu zaizkion gertakizunak; neurri zuzentzailea(k) ezartzeko arrazoiak; erantzukizuna aldatzen duten zirkunstantziak, hala badagokio; neurrien edukia eta neurriak zer unetatik aurrera aplikatuko diren; erreklamazioa zer organori aurkeztu behar zaion, eta azken hori aurkezteko epea.
2. Ikasleari eta, hala badagokio, ikaslearen guraso edo legezko ordezkariari ebazpenaren jakinarazpena helaraziko zaie.
3. Ebazpen hori Ordezkaritza Organo Gorenari (*edo Eskola Kontseiluari*) eta irakasleen klaustroari zuzendariak egoki deritzon moduan jakinaraziko zaie.
4. 35. artikuluan zehaztu diren kasuetan, Hezkuntzako Lurralde Ordezkaritari eta, hala badagokio, dagozkion Gizarte Zerbitzuei helaraziko zaie ebazpena.